

Maatilan luomutarkastus pähkinäkuoressa

Luomutarkastuksen tavoitteena on

- valvoa, että kuluttaja voi luottaa luomuun
- varmistaa toimijoiden välinen yhdenmukainen kohtelu ja reilu kilpailu
- toimia luomutoiminnan kehittämisen välineenä.

Mitä luomutarkastaja tarkastaa?

Luomutarkastaja tarkastaa vuosittain, että toimija noudattaa luomutuotannon ehtoja. Luomutarkastajalle eivät kuulu muut, esimerkiksi maatalouden tukiin tai elintarvikkeiden turvallisuuteen liittyvät lakisääteiset ehdot. Luomutuotannon ehtoja on noudatettava, jotta luomukorvaus voidaan maksaa.

Kuka tarkastaa maatilan luomutoimintaa?

Luonnonmukaisesti viljeltyjä maatiloja valvoo alueellinen ELY-keskus. Se käyttää apunaan Ruokaviraston valtuuttamia tarkastajia, jotka ovat joko itsenäisiä yrittäjiä tai neuvontajärjestön palveluksessa olevia henkilöitä. Kaikki tarkastajat ovat saaneet valtuutuksen Ruokavirastolta. Tarkastajaa voi pyytää näyttämään tarkastajavaltuutuksensa ja toimeksiantonsa.

Milloin luomutarkastus tehdään?

Luomutarkastuksia tehdään kaikkina vuodenaikoina. Tarkastusajankohtaan vaikuttaa muun muassa tuotantosuunta. Vuosittaisen tarkastuksen lisäksi ELY-keskus voi tehdä uusintatarkastuksia ja suunnitelmansa mukaisia ylimääräisiä tarkastuksia. Lisäksi luomutuotteista otetaan vuosittain näytteitä viideltä prosentilta toimijoista. Luomutarkastajat tekevät ylimääräiset luomutarkastukset ilman ennakoilmoitusta. Aiemmin toimijoille on ilmoitettu ylimääräisestä tarkastuksesta viimeistään edellisenä päivänä. Yllätystarkastuksia ei voi aloittaa eikä tehdä ilman toimijan suostumusta. Tarkastuksesta kieltäytymiseen tarvitaan kuitenkin pätevä syy. Tarkastuspöytäkirjaan tarvitaan aina myös toimijan tai hänen edustajansa allekirjoitus.

Kuka ratkaisee, onko luomuehtoja noudatettu?

ELY-keskus ratkaisee tarkastajan laatiman tuotantotarkastuspöytäkirjan perusteella, onko tuotantoehtoja noudatettu. Mikäli toimija on noudattanut tuotantoehtoja, saa hän ainoastaan luomutodistuksen.

Mikäli tuotantoehtojen noudattamisessa on poikkeama eli toiminnassa on huomautettavaa, saa toimija luomutodistuksen lisäksi ilmoituksen, jossa kerrotaan puutteista. Toimija voi pyytää ELY-keskukselta oikaisua, jos on eri mieltä ilmoituksessa mainituista puutteista.

Mikäli tuotantoehtoja ei ole noudatettu, voi seurauksena olla markkinointikielto. Sitä edeltää aina toimijan kuuleminen ja mahdollisesti väliaikainen markkinointikielto. Kuulemisen aikana tuotetta ei saa myydä luonnonmukaisena. Markkinointikielto vaikuttaa aina maatilan tukiin.

Tarkastuksen jälkeen toimija saa postitse kopion tarkastuskertomuksesta, luomutodistuksen ja laskun.

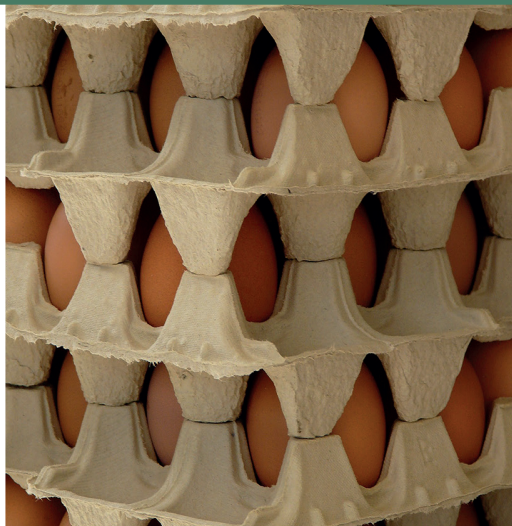
Paljonko luomuvalvonta maksaa?

Valtio perii maksuja luomuvalvonnan piiriin kuuluvilta toimijoilta. Maksuilla katetaan luomuvalvonnasta valtiolle aiheutuvat kustannukset. Ruokavirasto hoitaa maksuliikenteen ja laskuttaa siksi myös ELY-keskuksen valvomat toimijat.

Kasvintuotannon tarkastusmaksu perustuu maatilan luonnonmukaisesti viljeltyjen peltojen pinta-alaan. Kaikkien muiden tarkastusten maksu perustuu tarkastusaikaan. Tarkastusmaksuihin lisätään aina perusmaksu. Toimijan hakemista luvista peritään erikseen käsittelymaksu.

Valtio ei peri erillistä maksua valvontasuunnitelman mukaisista ylimääräisistä tarkastuksista, näytteenotosta eikä näytteiden analysoinnista, koska ne sisältyvät toimijan maksamiin vuositarkastusmaksuihin. Tarkastajalle maksettava korvaus perustuu Ruokaviraston ja tarkastajan väliseen sopimukseen. Tarkastajalle ei siis makseta viljelijältä perittyä tarkastusmaksua.

Elintarviketuotannon luomutarkastus pähkinäkuoressa

Luomutarkastuksen tavoitteena on

- valvoa, että kuluttaja voi luottaa luomuun
- varmistaa toimijoiden välinen yhdenmukainen kohtelu ja reilu kilpailu
- toimia luomutoiminnan kehittämisen välineenä.

Mitä luomutarkastaja tarkastaa?

Luomutarkastaja tarkastaa vuosittain, että toimija noudattaa luomutuotantoehtoja. Luomutarkastajalle eivät kuulu elintarvikkeiden turvallisuuteen liittyvät lakisääteiset ehdot.

Kuka tarkastaa?

Luomuelintarvikkeita markkinoivia yrityksiä valvoo Ruokavirasto, joka antaa tarkastukset toimeksi valtuutetuille tarkastajille. He ovat joko itsenäisiä yrittäjiä tai neuvontajärjestön palveluksessa olevia henkilöitä. Tarkastajaa voi pyytää näyttämään tarkastajavaltuutuksensa ja toimeksiantonsa.

Milloin luomutarkastus tehdään?

Luomutarkastuksia tehdään kaikkina vuodenaikoina. Tarkastusajankohtaan vaikuttaa muun muassa toiminnan luonne, mutta ei edellisen vuoden tarkastusajankohta. Vuosittaisen tarkastuksen lisäksi Ruokavirasto voi tehdä ylimääräisiä tarkastuksia tai tarvittaessa uusintatarkastuksia. Lisäksi luomutuotteista otetaan vuosittain näytteitä viideltä prosentilta toimijoista. Luomutarkastajat tekevät ylimääräiset luomutarkastukset ilman ennakoilmoitusta. Aiemmin toimijoille on ilmoitettu ylimääräisestä tarkastuksesta viimeistään edellisenä päivänä.

Yllätystarkastuksia ei voi aloittaa eikä tehdä ilman toimijan suostumusta. Tarkastuksesta kieltäytymiseen tarvitaan kuitenkin pätevä syy. Tarkastuspöytäkirjaan tarvitaan aina myös toimijan tai hänen edustajansa allekirjoitus.

Kuka ratkaisee, onko luomuehtoja noudatettu?

Ruokavirasto ratkaisee tarkastajan laatiman tuotantotarkastuspöytäkirjan perusteella, onko tuotantoehtoja noudatettu. Mikäli toimija on noudattanut tuotantoehtoja, saa hän luomutodistuksen.

Mikäli tuotantoehtoja ei ole noudatettu, voi seurauksena olla markkinointikielto. Sitä edeltää aina toimijan kuuleminen ja mahdollisesti väliaikainen markkinointikielto. Kuulemisen aikana tuotetta ei saa myydä luonnonmukaisena.

Tarkastuksen jälkeen toimija saa postitse kopion tarkastuskertomuksesta, luomutodistuksen ja laskun.

Paljonko luomuvalvonta maksaa?

Valtio perii maksuja luomuvalvonnan piiriin kuuluvilta toimijoilta. Maksuilla katetaan luomuvalvonnasta valtiolle aiheutuvat kustannukset. Maksu perustuu tarkastusaikaan ja siihen lisätään perusmaksu.

Valtio ei peri erillistä maksua valvontasuunnitelman mukaisista ylimääräisistä tarkastuksista, näytteenotosta eikä näytteiden analysoinnista, koska ne sisältyvät toimijan maksamiin vuositarkastusmaksuihin. Tarkastajalle maksettava korvaus perustuu Ruokaviraston ja tarkastajan väliseen sopimukseen.

